

ME
MOR
I A M

*Walking
Festival*

Διοργάνωση:

Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία ΑΜΑΚΑ

Ομάδα έργου - Επιμέλεια:

Δάφνη Καλαφάτη

Ανδρομάχη Βρακατσέλη

Δήμητρα Κονδυλάτου

Φωτεινή Παπαχατζή

Σχεδιασμός εντύπων & Χάρτη

itcanfly.co

Υπό την αιγίδα και την υποστήριξη του:

Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

Με την υποστήριξη:

Πρωτοβουλία για τις Δημόσιες Ανθρωπιστικές Επιστήμες -

Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (SNFPHI) στο Πανεπιστήμιο Columbia

Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας

Δήμος Λευκάδας

Organized by:

non-profit organization ΑΜΑΚΑ

Project Team - Curation:

Daphne Kalafati

Andromachi Vrakatseli

Photini Papahatzi

Dimitra Kondylatou

Graphic Design & WebMap

itcanfly.co

Under the auspices of:

Ministry of Culture & Sports

With the support of:

Stavros Niarchos Foundation Public Humanities Initiative

(SNFPHI) at Columbia University

Cultural Center of Lefkada

Municipality of Lefkada

Memoriam Walking Festival

Μια περιπατητική καλλιτεχνική έκθεση
στην πόλη της Λευκάδας

Το **Memoriam Walking Festival** προσκαλεί τις/τους κατοίκους και τις/τους επισκέπτριες/ες του νησιού να περπατήσουν μαζί και να βιώσουν καλλιτεχνικά έργα στην παλιά πόλη της Λευκάδας. Από τις 8 έως τις 18 Ιουλίου 2022 παρουσιάζονται εικαστικά έργα, αφηγήσεις, ηχοτοπία, μουσικές συνθέσεις με θέμα την προφορική ιστορία του νησιού και γενικότερα την έννοια του τόπου. Το φεστιβάλ θα λάβει χώρα στο ιστορικό κέντρο της Λευκάδας, σε δημόσιους χώρους, σε ιστορικά δημόσια κτίρια, σε μουσεία και παραδοσιακά σπίτια (Παλαιά Δικαστήρια, Αυλή Μουσείου Ορφέα, Οικία Διονυσίας Βλάχου, πλατεία Φιλαρμονικής, πλατεία Μαρκά, πλατεία Σικελιανού).

Ειδικότερα παρουσιάζει τα αποτελέσματα των εργαστηρίων των καλλιτεχνικών εγχειρημάτων **Topos:Lefkada** και **Memoriam | το Μουσείο της Μνήμης** και προσκαλεί τις επισκέπτριες και τους επισκέπτες σε ένα διαδραστικό περίπατο στην παλιά πόλη της Λευκάδας.

Τα εργαστήρια πραγματοποιήθηκαν με τη συμμετοχή ανθρώπων με μεγαλύτερη ή μικρότερη πρότερη καλλιτεχνική εμπειρία κατά τη διάρκεια των δυο τελευταίων χρόνων. Οι συντονίστριες και οι συμμετέχουσες/ντες προσέγγισαν, με διαφορετικές μεθόδους και εργαλεία - όπως η χαρτογράφηση, η φωτογραφία, ο ήχος, η οπτική αφήγηση, το θέατρο, το περπάτημα - τις έννοιες του τόπου, της μνήμης, της ιστορίας, του σπιτιού. Εμπνευσμένοι από τη Λευκάδα δούλεψαν με ποικίλα εκφραστικά μέσα και θεωρητικές προσεγγίσεις και έφτιαξαν αφηγήσεις, αναπαραστάσεις και αισθητηριακές συνθέσεις με αναφορές στα κοινωνικά, πολιτιστικά και αισθητικά χαρακτηριστικά διαφόρων τόπων και χώρων και τις σχέσεις τους με αυτούς.

Η επιμέλεια της έκθεσης προέκυψε επίσης ως αποτέλεσμα του τελευταίου εργαστηρίου όπου οι συμμετέχουσες πρότειναν τρόπους και τοποθεσίες παρουσίασης των εκθεμάτων και των πληροφοριών, ώστε να βρίσκονται σε διάλογο με την πόλη της Λευκάδας και την καθημερινή δραστηριότητά της. Η παρουσία των έργων στον δημόσιο χώρο, αλλά και σε κάποιους ιδιωτικούς κλειστούς ή ημιυπαίθριους χώρους, προτείνει μια διαδρομή μέσα στην πόλη. Η επιλογή των σημείων-σταθμών της διαδρομής δημιουργεί εννοιολογικές ή συναισθηματικές συνδέσεις μεταξύ των έργων και της χρήσης των χώρων

στους οποίους τοποθετούνται. Προσκαλεί έτσι ένα ευρύ, ετερογενές κοινό, που περιλαμβάνει όλες/ους όσες/ους κινούνται εντός του συγκεκριμένου χώρου, να συμμετάσχει στην καλλιτεχνική εμπειρία, έξω από τους αυστηρά ορισμένους χώρους τέχνης.

Άλλωστε την περιήγηση, που είναι απαραίτητη σε αυτή την έκθεση μπορεί να την φανταστεί κανείς σαν μια δραστηριότητα, κατά την οποία μπορεί κανείς “να δει και να σκεφτεί τα τοπία, να αφομοιώσει το καινούργιο στο ήδη γνωστό” (Rebecca Solnit, *Wanderlust: A History of Walking*, 2000). Οι επισκέπτριες/τες χρειάζεται να διανύσουν μια απόσταση για να βρεθούν από το ένα έργο στο άλλο, την οποία μπορούν να αντιληφθούν ως μια πλούσια κιναισθητική εμπειρία. Ακολουθώντας την προτεινόμενη διαδρομή, ή φτιάχνοντας δικές τους διαδρομές μέσα στην πόλη, καλούνται να σκεφτούν πιθανές σχέσεις των εκθεμάτων με το περιβάλλον τους και να συμμετάσχουν στις προτεινόμενες δράσεις. Παράλληλα υπάρχει και μια ψηφιακή εκδοχή του περιπάτου, που θα είναι προσβάσιμη ακόμα και σε όσες/ους δεν καταφέρουν να επισκεφθούν τη Λευκάδα. Η ψηφιακή μορφή θα συνεχίσει μελλοντικά και θα είναι ανοικτή στο κοινό για προτάσεις σχετικά με τον εμπλουτισμό της και τη διατήρηση της συλλογικής μνήμης της πόλης της Λευκάδας.

Στην έκθεση παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των εργαστηρίων:

Memoriam το Μουσείο της Μνήμης (διοργ: Δ. Καλαφάτη & Φ. Παπαχατζή)

Ο Τόπος σαν Οπτική Αφήγηση (διοργ: Μυρτώ Παπαδοπούλου)

Ο Τόπος σαν Μνήμη (διοργ: Δάφνη Καλαφάτη)

Ο Τόπος σαν Ήχος (διοργ: Ανδρομάχη Βρακατσέλη)

Ο Τόπος σαν Σπίτι (διοργ: Φωτεινή Παπαχατζή)

Επιτόπου (διοργ: Δήμητρα Κονδυλάτου)

Συμμετέχουν οι:

Μαρία Αghσιλάου, Πλάτων Αδερφόπουλος, Παντελής Αμπουχάνης, Παναγιώτα Αναστασοπούλου, Κωνσταντίνα Αυδίκου, Χρήστος Βήχας, Διονυσία Βλάχου, Ανδρομάχη Βρακατσέλη, Γιώργος Γκαβάγιας, Νικόλαος Ιατράς, Καίτη Κακαβούλη, Πάνος Καλτσάς, Αναστασία Καπρέτσου, Βάσω Καραγκιοζούδη, Θοδωρής Καραμηντζος, Ιωάννα Κοντού, Μαριλένα Κουτρομπάνου, Άγγελος Κότσιρας, Αναστασία Λιβιτσάνου, Φλώρα - Χρυσή Μαλλά, Γεωργία Μανταλιά, Ειρήνη - Αφένδρα Μποσινάκη, Μαρίλια Μπουραντά, Κατερίνα Νάκου, Ιωάννα Οικονόμου, Βασίλης Παναγιώτου, Ειρήνη Πανταζή, Αλεξάνδρα Πάντου, Ελένη Πάντου, Αναστάσιος Παπαδάτος, Αγγέλικα Παπαδοπούλου, Εύη Παυλίδου, Γεράσιμος Περδικάρης, Θανάσης Πιλαφάς, Εύη Πολίτη, Ελεονώρα Πούλια, Νατάσα Ρεμούνδου, Ανδρέας Ρομποτής, Βασίλης Σέντζας, Νικολέτα

Σιαπέρα, Αναστασία Σκιαδά, Ντομένικο Σούλα, Μαριλένα Σπανουδάκη, Κωνσταντίνος Σταματέλος, Δέσποινα Σταματέλλου, Γιάννης Τσέπος, Νίκος Φερεντίνος, Λέων Φραγκούλης, Κωνσταντίνος Ψαθάς.

Συγχρόνως πραγματοποιείται το Διεθνές Συμπόσιο: **«Πρακτικές του περπατήματος: τέχνη, κοινωνικές δράσεις, προφορική ιστορία»**. Βασικές πτυχές του περπατήματος ως πολιτισμική πρακτική θα αναλυθούν στο συμπόσιο με θέματα όπως η εξέλιξη του περπατήματος με οπτικά μέσα, η χρήση μέσων διεντοπισμού, η σχέση τέχνης και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς στον αστικό χώρο, η περιπατητική συνέντευξη σε σχέση με τα ηχοτοπία και την προφορική ιστορία, τέχνη και περπάτημα, γραφή και σκέψη.

Το **Memoriam Walking festival** ξεκίνησε ως μια σειρά οπτικοακουστικών εργαστηρίων στο πεδίο της ιστορικής και ανθρωπολογικής έρευνας στις τάξεις της Α' και Β' Λυκείου του 1ου Λυκείου Λευκάδας. Στόχος ήταν να προαχθεί η γνώση της ιστορίας, της παράδοσης και της κληρονομιάς της Λευκάδας. Υπεύθυνοι καθηγητές: Θειακού Κατερίνα και Νικολαΐδου Τάνια.

Το **Memoriam Walking Festival** πραγματοποιείται με την υποστήριξη και σε συνεργασία με την Πρωτοβουλία για τις Δημόσιες Ανθρωπιστικές Επιστήμες του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος (SNFPHI) στο Πανεπιστήμιο Columbia. Τα εργαστήρια πραγματοποιήθηκαν το 2020-21 με την υποστήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Το εργαστήριο **Ο Τόπος σαν Ήχος** πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη του Εργαστηρίου Πολυμέσων του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, και με τη συμμετοχή φοιτητών των Τμημάτων Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών (καθ. Αναστασία Γεωργάκη), Επικοινωνίας Μέσων και Πολιτισμού του Παντείου Πανεπιστημίου (επ. καθ. Αγγελική Γαζή), Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (αν. καθ. Νίκος Μπουμπάρης), Καλών Τεχνών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (επ. καθ. Γιάννης Χρηστίδης) και του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Το εργαστήριο **Ο Τόπος σαν Σπίτι** πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή μελών της φωτογραφικής ομάδας Λευκάδας, *ΦΩΤΟ.κύτταρο*.

Την έκθεση επιμελήθηκε η ομάδα έργου:

Δάφνη Καλαφάτη, Ανδρομάχη Βρακατσέλη, Δήμητρα Κονδυλάτου, Φωτεινή Παπαχατζή σε συνεργασία και συνομιλία με τις Διονυσία Βλάχου και Καίτη Κακαβούλη.

Memoriam Walking Festival

A walking art exhibition in the city of Lefkada

Memoriam Walking Festival invites the residents and visitors of the island to walk together and experience artistic works in the old town of Lefkada. From the 8th to the 18th of July 2022, visual works, narratives, soundscapes, musical compositions will be presented on the topic of the oral history of the island and the meaning of the place in general. The festival will take place in the historical center of Lefkada, in the public space, in historical buildings, museums and traditional houses (Old Courts, Orpheus Museum Courtyard, Dionysias Vlachos House, Philharmonic Square, Marka Square, Sikelianou Square).

In particular, it presents the results of the artistic projects **Topos:Lefkada** και **Memoriam | the Museum of Memory** and invites visitors to an interactive walk in the old town of Lefkada.

During the last 2 years the workshops were held with the participation of people with more or less previous artistic experience. The coordinators and participants approached, with different methods and tools - such as mapping, photography, sound, visual narration, theater, walking - the concepts of place, memory, history, home. Inspired by Lefkada, they worked with various means of expression and theoretical approaches and created narratives, representations and sensory compositions with references to the social, cultural and aesthetic characteristics of various places and spaces and their relations with them.

The curation of the exhibition is also a result of the last workshop, in which the participants proposed ways and locations for the exhibited works, that aim to create a dialogue with the town of Lefkada and its everyday life. The presence of the artworks in the public space, and in some private interior spaces, shapes a route in the town. The selected spots / stops in this route create conceptual and emotional connections among the artworks and the use of the surrounding spaces. So, the exhibition invites a wider audience – that includes all those walking in the specific space – to participate and experience the artworks outside the places that are strictly defined as art spaces.

Walking, or rather wandering, as a foundational element of this exhibition, can be imagined as an activity in which someone will be able “to see and to think over the sights, to assimilate the new into the known” (Rebecca Solnit, *Wanderlust: A History of Walking*, 2000). The visitors need to cross a distance in order to go from one spot to the next which can be perceived as a vast kinesthetic experience. By following the specific route, or by inventing their own, they are invited to think of possible connections between the exhibits and their environment, and to participate in suggested activities. A digital mapping of the exhibition gives the option to experience the exhibition differently and makes it accessible to people who may not be able to physically attend. The digital format will continue in the future and will be open to the public for proposals regarding its enrichment and the preservation of the collective memory of the city of Lefkada.

The exhibition presents the results of the workshops:

Memoriam - The Museum of Memory by Dafni Kalafati & Photini Papahatzi

Place as Visual Narrative by Myrto Papadopoulos

Place as Memory by Dafni Kalafati

Place as Sound by Andromachi Vrakatseli

Place as Home by Photini Papahatzi

In situ by Dimitra Kondylatou

Participants:

Platon Aderfopoulos, Maria Agisilaou, Pantelis Abouchanis, Panagiota Anastasopoulou, Konstantina Avdikou, Marilia Bouranta, Nikos Ferentinos, Leon Fragkoullis, Giorgos Gavagias, Nikolaos Iatras, Kaiti Kakavouli, Panos Kaltsas, Anastasia Kapretsou, Vaso Karagiozoudi, Thodoris Karamintzos, Ioanna Kontou, Marilena Koutroumpanou, Aggelos Kotsiras, Anastasia Livitsanou, Flora – Chrysi Malla, Georgia Mantalia, Irini – Afendra Bosinaki, Katerina Nakou, Ioanna Oikonomou, Vasilis Panagiotou, Irini Pantazi, Alexandra Pantou, Eleni Pantou, Anastasios Papadatos, Angelika Papadopoulou, Eleni Pavlidou, Gerasimos Perdikaris, Thanasis Pilafas, Evi Politi, Eleonora Poulia, Konstantinos Psathas, Natassa Remoundou, Andreas Robotis, Vasilis Sentzas, Nikoleta Siapera, Anastasia Skiada, Domenico Soula, Marilena Spanoudaki, Konstantinos Stamatelos, Despoina Stamatellou, Giannis Tsepos, Christos Vichas, Dionysia Vlachou, Vrakatseli Andromachi

The International Symposium **Walking Practices: art, social action and oral history** is organised in the framework of the Memoriam Walking Festival on the 10th of July 2022. Key aspects of walking as a cultural practice will be analyzed on topics such as the evolution of walking through visual media, the use of locative media, the relationship between art and

intangible cultural heritage in the urban space, the walking interview in relation to soundscape and oral history, art and walking, writing and thinking.

Memoriam Walking Festival is supported by the Stavros Niarchos Foundation Public Humanities Initiative (SNFPHI) in Columbia University. The workshops took place in 2020-2021 with the support of the Ministry of Culture and Sports. The workshop **Place as Sound** was realized with the support of the Multimedia Lab of the Department of Fine and Applied Arts (University of Western Macedonia), and with the participation of students of the Departments of Music Studies of National and Kapodistrian University of Athens (Professor Anastasia Georgaki), Communication, Media and Culture, Panteion University (Assistant Professor Angeliki Gazi), Cultural Technology and Communication, University of the Aegean (Associate Professor Nikos Bubaris, Fine Arts Technological, University of Cyprus (Assistant Professor Yiannis Christidis), and Fine and Applied Arts (University of Western Macedonia).

The workshop **Place as Home** was realized with the participation of members of the photo club of Lefkada, *PHOTO.kitaro*.

The exhibition is curated by the project team:

Dafni Kalafati, Dimitra Kondylatou, Photini Papahatzi, Andromachi Vrakatseli in collaboration and in dialogue with Dionysia Vlachou and Kaiti Kakavouli.

ME
MOR
I A M

*Walking
Festival*

1st stop
ΚΑΤΟΙΚΗΣΕΙΣ
INHABITATIONS

ΠΑΛΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ
OLD COURTHOUSE BUILDING

5th stop
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΕΣ
ATMOSPHERES

ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΑΡΚΑ
MARKA SQUARE

3rd stop
ΚΑΤΩΪ / ΚΑΤΟΦΛΙ
GROUND FLOOR / THRESHOLD

ΣΠΙΤΙ Δ. ΒΛΑΧΟΥ
D. VLACHOU'S HOME

**ECHOES
OF THE
CITY**

Lefkada

6th stop
ΕΙΣΟΔΟΣ-ΕΞΟΔΟΣ
ENTRANCE-EXIT

ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ
SIKELIANOS SQUARE

4th stop
ΑΚΡΟΑΣΕΙΣ
LISTENINGS

ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ
PHILHARMONIC

2nd stop
ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ
FROM FACES TO OBJECTS

ΜΟΥΣΕΙΟ ΟΡΦΕΑ
ORFEUS MUSEUM

WebMap

1ος Σταθμός | Κατοικήσεις

Τοποθεσία: παλιά Δικαστήρια

Φωτογραφίες Αυδίκου Κωνσταντίνα

Ήχος: Σέντζας Βασίλης, Μαλλά Φλώρα Χρυσή, Μποσινάκη Ειρήνη - Αφένδρα

Ημερομηνίες: 8 - 18 Ιουλίου 2022 | Ώρες: 20.30 - 23.00

Το κτήριο αυτό, κτισμένο επί Αγγλοκρατίας, μετά το σεισμό του 1825, στέγαζε τα Δικαστήρια της πόλης. Εδώ παρουσιάζεται το φωτογραφικό πρότζεκτ **"My second home"** της Κωνσταντίνας Αυδίκου, και ηχητικές συνθέσεις που εμπνέονται από τους ήχους των πουλιών της Λευκάδας.

Τι είναι το σπίτι και πού είναι το σπίτι για την καθεμία/έναν; Αυτή ήταν η κεντρική ερώτηση του εργαστηρίου **"Ο Τόπος σαν Σπίτι"** που διοργάνωσε η Φωτεινή Παπαχατζή.* Στο πλαίσιο αυτού του εργαστηρίου η Κωνσταντίνα Αυδίκου, γιατρός στο νοσοκομείο Λευκάδας, προσθέτει ακόμα μία ερμηνεία. Φωτογραφίζει τους συναδέλφους και το χώρο εργασίας της, ως το **"δεύτερο σπίτι"** της, προκαλώντας ερωτήματα ως προς τη σχέση με την εργασία της. Ποια είναι τα στοιχεία εκείνα που καθιστούν ένα χώρο οικείο;

"Με την ευκαιρία της συμμετοχής μου στο εργαστήριο "Ο Τόπος σα Σπίτι", και ενώ είχα πάρα πολύ καιρό να επισκεφθώ την οικογένειά μου που βρίσκεται σε άλλη πόλη, λόγω της καραντίνας, η πρώτη μου σκέψη ήταν ότι πλέον, έχω αποκτήσει μια "δεύτερη οικογένεια", ένα "δεύτερο σπίτι."

Εργάζομαι πολλά χρόνια ως νοσοκομειακή γιατρός και λόγω της φύσης της δουλειάς μου υποχρεώθηκα να περάσω αρκετές ημέρες και νύχτες της ζωής μου, είτε καθημερινές, είτε γιορτές και αργίες, στο χώρο του Νοσοκομείου. Με τους νοσηλευτές συνεργάτες μου, δουλεύουμε χρόνια μαζί και μας συνδέουν πολλά. Η ένταση, το άγχος, η αγωνία, ο θυμός και η λύπη για την κακή έκβαση ενός περιστατικού αλλά και η ικανοποίηση η ανακούφιση και η χαρά, όταν βαίνουν όλα καλώς.

Αποφάσισα να συμμετάσχω στο εργαστήριο με αυτή την οπτική. Το κουβέντιασα με τους συνεργάτες μου και αυτοί πρόθυμα, και αφού αισθάνονταν ασφαλείς μαζί μου, δέχτηκαν να μου ποζάρουν, ώστε να πραγματοποιήσουμε αυτό το project. Καθώς πρόσφατα είχαμε μεταφερθεί από το παλιό νοσοκομείο της Λευκάδας

στο νέο και είχα μία σειρά φωτογραφιών από την τελευταία μας μέρα εκεί, προέκυψε η ιδέα των τρίπτυχων. Για να αποτυπώσουμε την περίοδο των περιορισμών λόγω του κορονοϊού, αποφασίσαμε με τους συνεργάτες μου να φωτογραφηθούμε όλοι φορώντας χειρουργική μάσκα.”

Το εργαστήριο οδήγησε τις συμμετέχουσες σε διαφορετικές ερμηνείες της οικειότητας και μετατοπίσεις ως προς την έννοια του σπιτιού. Το σπίτι παρομοιάζεται και με φωλιά, ή μπορεί και να είναι μια φωλιά, αναλόγως ποιος το κατοικεί. Οι φωλιές των πουλιών στην αγορά της Λευκάδας· τα πουλιά που συμβάλλουν στο ιδιαίτερο ηχοτοπίο της πόλης.

Στο εργαστήριο *“Ο Τόπος σαν Ήχος”* της Ανδρομάχης Βρακατσέλη διερευνήθηκε η σχέση ήχου και τόπου, μέσα από μεθοδολογίες ακρόασης του πολυεπίπεδου ηχοτοπίου της Λευκάδας. Μία από αυτές ήταν οι *“Ηχητικοί Διαλογισμοί”* (Sonic Meditations), που είχε επινοήσει το 1971 η πρωτοπόρος Αμερικανίδα συνθέτρια πειραματικής μουσικής Pauline Oliveros. Τεχνική που βάζει στο επίκεντρο την αίσθηση της ακοής και την ηχητική αντίληψη, και δημιουργεί τις συνθήκες για μια διευρυμένη, οξεία και ευαίσθητη ακρόαση.

Η Ανδρομάχη Βρακατσέλη κατέγραψε ήχους πουλιών και εντόμων της Λευκάδας**, ζητώντας από τις συμμετέχουσες/ντες του εργαστηρίου να τους αφουγκραστούν με απόλυτη συγκέντρωση. Οι ήχοι αυτοί αντηχούν στο σώμα τους, προκαλώντας τους εικόνες, σκέψεις και συναισθήματα, τα οποία κατέγραψαν με διάφορα μέσα. Εδώ ακούμε τρεις μουσικές και ηχητικές συνθέσεις που εμπνέονται από τη θεματική των πουλιών της Λευκάδας. Οι συνθέσεις αυτές προέκυψαν με ψηφιακά μέσα, ζωντανές ηχογραφήσεις ή με τη χρήση κώδικα στο προγραμματιστικό περιβάλλον του Supercollider (Βασίλης Σέντζας, Ειρήνη Μποσινάκη, Φλώρα - Χρυσή Μαλλιά).

* Το εργαστήριο ανήκει στη σειρά *“Postcards from home”* που έχει πραγματοποιηθεί σε διαφορετικά μέρη του κόσμου, όπου οι συμμετέχοντες καλούνται να αναστοχαστούν και δημιουργήσουν πάνω στην έννοια του σπιτιού.

** Τους ήχους αυτούς μπορείτε να ακούσετε στον 3ο σταθμό, όπου παρουσιάζονται εκτενέστερα και τα αποτελέσματα των *“Ηχητικών Διαλογισμών”*.

1st Stop | Inhabitations

Location: Old Courthouse building

Photography: Konstantina Avdikou

Sound: Vasilis Sentzas, Flora - Chrysi Malla, Irini - Afendra Bosinaki

Dates: 8 - 18 July 2022 | Hours: 20.30 - 23.00

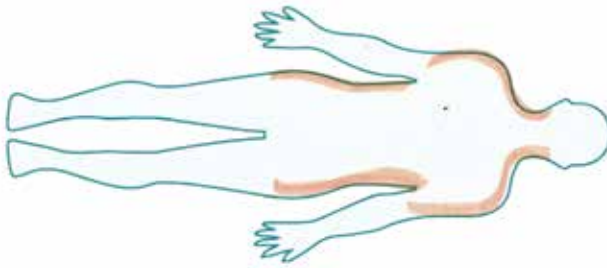
This building was constructed during the English occupation, after the earthquake of 1825 to host the town's courthouse. Konstantina Avdikou's photographs as well as sound compositions inspired by the sounds of Lefkada's birds are exhibited in this building.

What is home and where is home for each one of us? That was the central question in Photini Papahatzi's workshop **"The Place as Home"**.^{*} Konstantina Avdikou, a doctor at Lefkada's General Hospital, adds another interpretation. She photographs her colleagues and her workplace as her *"Second Home"*, raising questions around her relationship with her work. What are these elements that make a space feel familiar?

"On the occasion of my participation in the workshop "The Place as Home", and while I hadn't seen my family for a long time, due to the recent lockdowns, my first thought was that I now have "a second family", a "second home."

I work for many years as a hospital doctor, and I am obliged to spend many nights and days, weekdays, holidays, in the hospital. I have worked together with the same people for many years and we share many things. Tension, stress, agony, anger, sadness if an incident has a bad outcome, satisfaction, relief and joy in the opposite case.

For this project I considered all these feelings and thoughts, I discussed them with my colleagues and they accepted - as they feel safe with me - to be photographed for my project. We had recently moved from the old to the new hospital building and I had some pictures taken during our last day in the old premises. This is how the idea to present the spaces and my colleagues' portraits in triptychs was shaped. They are all photographed wearing masks, as a reminder of the difficult period of the pandemic."

The workshop led the participants to different interpretations of familiarity and the notion of home. Home is often described as a nest, or it can literally be one, depending on its resident. The birds' nests in Lefkada's market; the birds that contribute to the particular soundscape of the town.

Andromachi Vrakatseli's workshop ***"The Place as Sound"*** focused on the relationship of sound to place, through different methodologies of listening to the multi-layered Lefkadian soundscape. One of her references was *"Sonic Meditations"*, coined in 1971 by the pioneer American experimental composer Pauline Oliveros. A technique that focuses on the sense and the perception of listening, and creates the conditions for an expanded, sharp and sensitive listening.

Andromachi Vrakatseli recorded the birds and insects' sounds in Lefkada**. She then asked the participants to listen to these sounds, under specific conditions. These sounds resonate in their bodies, and create images, thoughts, emotions, which were recorded with different media. Here we can hear three music and sound compositions (Vasilis Sentzas, Flora - Chrysi Malla, Irini - Afendra Bosinaki), inspired by the birds' sounds. These compositions were made with digital media, live recordings or the use of code in Supercollider.

* It is part of her project *"Postcards from home"* that was realized in different places around the world. The participants reflect and create around the notion of home.

** You can listen to these sounds in the 3rd Stop, alongside the results of the *"Sonic Meditations"* workshops.

2ος Σταθμός | Από τα πρόσωπα στα αντικείμενα

Τοποθεσία: Αυλή Μουσείου Ορφέα

Φωτογραφία: Αναστασία Λιβιτσάνου, Καίτη Κακαβούλη

Ημερομηνίες: 8 - 18 Ιουλίου 2022 | Ώρες: Όλη μέρα

Το Λαογραφικό Μουσείο του Ορφέα ιδρύθηκε το 1978, όταν με την καθοδήγηση του λαογράφου και φιλόλογου Πανταζή Κοντομίχη συλλέχθηκαν σπάνια αντικείμενα της λαϊκής Λευκαδίτικης παράδοσης - κυρίως από δωρεές αλλά και κάποιες αγορές - συμπολιτών και μελών του Ορφέα. Τα αντικείμενα καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα των δραστηριοτήτων και της καθημερινότητας των κατοίκων της πόλης και των χωριών της Λευκάδας. Ο παρών χώρος, ένα χαρακτηριστικό λευκαδίτικο σπίτι στην καρδιά της πόλης, στεγάζει τη συλλογή του Μουσείου από το 2010.

Εδώ βρίσκονται σε διάλογο δύο έργα των συμμετεχουσών στο εργαστήριο **“Ο Τόπος σαν Σπίτι”** της Φωτεινής Παπαχατζή. Τα έργα που παράχθηκαν στο πλαίσιο του εργαστηρίου δείχνουν, πολλές φορές με αναπάντεχο τρόπο, τη διαφορετική πρόσληψη και εστίαση της κάθε συμμετέχουσας στην έννοια του σπιτιού. Στα έργα που εκτίθενται εδώ η έννοια του σπιτιού προσεγγίζεται μέσα από καθημερινές λεπτομέρειες, υλικότητες, χειρονομίες, και αναπτύσσει συνδέσεις με το κειμήλιο, τη μνήμη, την παράδοση, τις διαγενεακές οικογενειακές σχέσεις.

Η Αναστασία Λιβιτσάνου αποτύπωσε στιγμιότυπα από την καθημερινή ζωή στον Κάβαλο, ένα ορεινό χωριό της Λευκάδας. *“Όταν σκέφτομαι τη λέξη σπίτι αυτό που μου έρχεται στο νου και στην καρδιά είναι οι άνθρωποι, πρωτίστως η μάνα κι έπειτα όλοι όσοι με περιέβαλαν με την αγάπη, τη συντροφιά και την παρουσία τους. Επέλεξα λοιπόν να φωτογραφίσω τη μητέρα μου που είναι μια ταλαιπωρημένη και βαριοδουλεμένη γυναίκα, αλλά και γυναικείες φιγούρες, από το χωριό μου, τον Κάβαλο.”* Στις φωτογραφίες της πρωταγωνιστούν οι γυναικείες φιγούρες, ντυμένες με την παραδοσιακή καθημερινή φορεσιά και το σώμα τους, πάνω στο οποίο έχει εγγραφεί ο καθημερινός αγώνας δεκαετιών και η αλληλεπίδραση με το φυσικό και κοινωνικό τους περιβάλλον.

Από τους ανθρώπους, στα αντικείμενά τους στρέφει το φακό της η Καίτη Κακαβούλη, στο έργο της *“Συναισθηματικοί Δεσμοί”*. Τα αντικείμενα που φωτογράφησε, προσωπικά και οικογενειακά, χρηστικά ή μη, αποτυπώνουν την υλικότητα της καθημερινότητας και βρίσκονται σε διάλογο με τα αντικείμενα που βρίσκονται εντός του Μουσείου. Μια προσωπική συλλογή που φέρει μια σύγχρονη και φρέσκια ματιά, καθώς συνοδεύεται από λέξεις ή σύντομες φράσεις που είτε προσδίδουν στα αντικείμενα μια συναισθηματική επίστρωση, είτε προσθέτουν επιπλέον πληροφορίες για αυτά.

Τα δύο έργα τοποθετημένα σε γειτνίαση με το λαογραφικό μουσείο δημιουργούν συγχρονικότητες και ασυγχρονίες εντός φαινομενικά μικρών γεωγραφικών αποστάσεων.

2nd Stop | From faces to objects

Location: The backyard of the "Orpheus" Cultural Group's Folkloric Museum

Photography: Anastasia Livitsanou, Kaiti Kakavouli

Dates: 8 - 18 July 2022 | Hours: All day

Orpheus's Folkloric Museum was founded in 1978, when rare objects of the folk Lefkadian culture were collected with the guidance of Pandazis Kontomichis (folklorist and philologist), mainly through donations and some transactions. This traditional old building hosts the Museum's collection since 2010.

The works of Anastasia Livitsanou and Kaiti Kakavouli, who participated in Photini Papahatzi's workshop ***"The Place as Home"***, show sometimes in unexpected ways, their different perceptions and focus on the notion of home. In both works, home is approached through everyday details, materialities or gestures, and they both create connections with memory, tradition, intergenerational relations, and heirlooms.

Anastasia Livitsanou's pictures capture moments of life in the village she comes from, located on the mountainous part of Lefkada. *"The word home means to me the people, mostly my mother and all the others who surrounded me with love and companionship. I chose to photograph my mother who is a tired and hardworking woman, but also other women who live in this village, Kavalos."* She focuses on female figures in the traditional dress, and on their aged bodies, marked by the everyday struggle and their interaction with the natural and social environment.

Kaiti Kakavouli turns her lenses from humans to objects in her work *"Emotional Bonds"*. She photographs objects of her family, functional or not, that record the materiality of the everyday. She depicts a series of objects that could open a potential dialogue with the Museum's collection. It is a personal one, accompanied by words or short phrases that add either an emotional or an informative layer to the photographed objects.

Both works, exhibited in proximity with the Folkloric Museum create synchronicities and asynchronicities within what seem to be small geographic distances.

3ος Σταθμός | Κατώι / κατώφλι

Τοποθεσία: Σπίτι Διονυσίας Βλάχου

Φωτογραφία: Διονυσία Βλάχου

Ήχος: Ανδρομάχη Βρακατσέλη, Παναγιώτα Αναστασοπούλου και Φλώρα - Χρυσή Μαλλά, Ειρήνη - Αφένδρα Μποσινάκη, Ιωάννα Οικονόμου, Βασίλης Σέντζας

Συμμετοχές στους "Ήχητικούς Διαλογισμούς": Μαρία Αghσιλάου, Παντελής Αμπουκάνης, Παναγιώτα Αναστασοπούλου, Νικόλαος Ιατράς, Ιωάννα Κοντού, Άγγελος Κότσιρας, Φλώρα - Χρυσή Μαλλά, Ειρήνη - Αφένδρα Μποσινάκη, Ιωάννα Οικονόμου, Αγγέλικα Παπαδοπούλου, Βασίλης Σέντζας, Αναστασία Σκιαδά

Ημερομηνίες: 8 - 18 Ιουλίου 2022 | Ώρες: 20.30 - 23.00

Το κατώι του παραδοσιακού σπιτιού της Διονυσίας Βλάχου γίνεται μέρος της διαδρομής του *Memoriam toros*. Φωτογραφίες που τράβηξε η ίδια με στιγμιότυπα από τη ζωή της οικογένειάς της, τοποθετούνται στους τοίχους του και δημιουργούν μια ζώνη διαπραγμάτευσης της οικιακότητας. Ως ανταπόκριση στο εργαστήριο **"Ο Τόπος σαν Σπίτι"** της Φωτεινής Παπαχατζή, στο οποίο οι συμμετέχουσες δούλεψαν πάνω στην έννοια του σπιτιού, η Διονυσία Βλάχου βλέπει το σπίτι στην οικογένειά της. Και προτείνει το σπίτι της ως σταθμό της διαδρομής, επεκτείνοντας έτσι την ερμηνεία και τη ματιά της:

"Σπίτι σημαίνει οι άνθρωποι που με περιβάλλουν, η οικογένειά μου αλλά και άλλοι άνθρωποι που έχω βάλει στη ζωή μου. Το σπίτι στο οποίο πέρασα τα παιδικά μου χρόνια, που έζησα ως έφηβη αλλά και ως ενήλικη. Με κάνουν να νιώθω ασφάλεια, ηρεμία, αγάπη. Είναι ένα σύμπλεγμα από μυρωδιές, ήχους, αναμνήσεις και σκέψεις. Που τα έχω πάντα μέσα μου όπου και αν βρίσκομαι και σε όποια συναισθηματική κατάσταση και αν είμαι, είναι η δύναμή μου. Αν έπρεπε να δώσω μόνο μια λέξη για να περιγράψω το Σπίτι, είναι η Δύναμη."

Δεν είναι μόνο οι φωτογραφίες της που εκτίθενται, αλλά και τμήμα του χώρου αυτού που η ίδια αντιλαμβάνεται ως οικείο. Ένας χώρος που ωστόσο είναι ενδιάμεσος, δεν είναι η καρδιά του σπιτιού, βρίσκεται στο επίπεδο του δρόμου μακριά από τους προσωπικούς χώρους της οικογένειας, πιο κοντά στο δημόσιο χώρο, έχει χρησιμοποιηθεί και από άλλους, έχει λειτουργήσει και ως επαγγελματικός χώρος. Παραμένει ωστόσο κομμάτι του οικείου, κομμάτι του σπιτιού, ταυτόχρονα εντός και εκτός. Αποκτώντας τη χρήση του εκθεσιακού χώρου, ξεδιπλώνει σε μια απόσταση μικρή, αλλά και ασφαλή, αναπαραστάσεις από το εσωτερικό του. Στιγμές που έχουν σκηνοθετηθεί από τη Βλάχου, αλλά που επιτρέπουν να φανεί ο αυθορμητισμός της καθημερινότητας της οικογένειας.

Παράλληλα, το άνοιγμα αυτό προσφέρει στους επισκέπτες μια ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική, με το εσωτερικό ενός παραδοσιακού

σπιτιού, τη μυρωδιά του και να ενημερωθούν για τις χρήσεις του. Οι ήχοι της Ανδρομάχης Βρακατσέλη επεκτείνουν αυτή την αισθητηριακή εμπειρία, καθώς μεταφέρουν θραύσματα του ηχοτοπίου της Λευκάδας, όπως συνήθως ακούγονται στην πόλη κατά τη διάρκεια του χρόνου: ο ερχομός της καταιγίδας, οι αντηχήσεις της βροντής, ο ήχος της βροχής στον τσίγκο των σπιτιών στην πόλη, το σφύριγμα των καταρτιών στον χειμερινό άνεμο.

Οι ήχοι αυτοί αποτέλεσαν τη βάση του εργαστηρίου *“Ο Τόπος σαν Ήχος”*, στο οποίο διερευνήθηκε η σχέση ήχου και τόπου, μέσα από μεθοδολογίες ακρόασης του πολυεπίπεδου ηχοτοπίου της Λευκάδας. Μία από αυτές ήταν οι *“Ηχητικοί Διαλογισμοί”* (*Sonic Meditations*), που είχε επινοήσει το 1971 η πρωτοπόρος Αμερικανίδα συνθέτρια πειραματικής μουσικής Pauline Oliveros. Τεχνική που βάζει στο επίκεντρο την αίσθηση της ακοής και την ηχητική αντίληψη, και δημιουργεί τις συνθήκες για μια διευρυμένη, οξυδερκή και ευαίσθητη ακρόαση.

Οι συμμετέχοντες αφού αφουγκράστηκαν τους ήχους που μοιράστηκε μαζί τους η Ανδρομάχη Βρακατσέλη, κατέγραψαν τις αισθήσεις, τις σωματικές τους αντιδράσεις και τις σκέψεις που τους δημιουργήθηκαν. Εδώ παρουσιάζονται οι σχεδιαστικές και γραπτές ανταποκρίσεις τους, καθώς και οι ηχητικές συνθέσεις που ανταποκρίνονται στους ήχους των καταρτιών των Παναγιώτα Αναστασοπούλου, Φλώρα - Χρυσή Μαλλά, Ειρήνη - Αφένδρα Μποσινάκη, Ιωάννα Οικονόμου και Βασίλη Σέντζα.

Οι καλλιτέχνες διαχειρίζονται διαφορετικούς ήχους με διαφορετικούς τρόπους για να ανταποκριθούν στα ερεθίσματα που παίρνουν από τη Βρακατσέλη. Η Ειρήνη - Αφένδρα Μποσινάκη δημιουργεί συνθέσεις με ηλεκτρονικούς ήχους και ο Βασίλης Σέντζας με ήχους κρουστών. Η Ιωάννα Οικονόμου μπλέκει ήχους του περιβάλλοντος (φυσικού και κοινωνικού) με την αφήγηση και τις αναμνήσεις της. Η Φλώρα - Χρυσή Μαλλά φτιάχνει μια ηχητική μινιατούρα στην οποία προσπάθησε να μεταφέρει *“την αίσθηση της περιέργειας που της προκάλεσαν οι ήχοι των καταρτιών, χρησιμοποιώντας φυσικές ηχογραφήσεις από το BBC Sound Effects και virtual όργανα (vst).”* Η σύνθεση της Παναγιώτας Αναστασοπούλου *“προσπαθεί να μιμηθεί την ποιότητα των ήχων που ακούγονται αλλά και το αίσθημα που αυτοί προκαλούν. Αυτή η ηρεμία που κάποιες φορές καταλύεται στο άκουσμα του αρχικού ήχου, αποτυπώνεται στο μελωδικό και αρμονικό στοιχείο του κομματιού, το οποίο έχει κάποιες ξαφνικές έντονες και σύντομες ρυθμικές αλλαγές.”*

Παράλληλα με την παρουσίαση των έργων, έχει διαμορφωθεί ως διαδραστική εγκατάσταση ένας χώρος όπου οι επισκέπτριες / επισκέπτες μπορούν να συμμετάσχουν και οι ίδιες σε αυτή την εμπειρία των *“Ηχητικών Διαλογισμών”*. Καλούνται να ξαπλώσουν, να χαλαρώσουν, να επικεντρωθούν στην αναπνοή τους και να ακούσουν τα ηχοτοπία που έχει συνθέσει η Ανδρομάχη Βρακατσέλη. Στη συνέχεια καλούνται να σημειώσουν στα χαρτιά με τα εκτυπωμένα σώματα σε ποιο μέρος του σώματος τους αισθάνθηκαν περισσότερο τους ήχους των πουλιών, της βροχής, των κεραυνών, του αέρα, των καταρτιών, καθώς και όποια άλλη σκέψη, εικόνα, ιδέα, εντύπωση τους δημιουργηθεί από αυτή την εμπειρία.

3rd Stop | Ground floor / threshold

Location: Dionysia Vlachou's home

Photography: Dionysia Vlachou

Sound: Andromachi Vrakatseli,

Sound: Panagiota Anastasopoulou & Flora - Chrysi Malla, Irini - Afendra Bosinaki, Ioanna Oikonomou, Vasilis Sentzas

Sonic Meditations Participants: Maria Agisilaou, Pantelis Ampouchanis, Panagiota Anastasopoulou, Nikolaos Iatras, Ioanna Kontou, Aggelos Kotsiras, Flora - Chrysi Malla, Irini - Afendra Bosinaki, Ioanna Oikonomou, Aggelika Papadopoulou, Vasilis Sentzas, Anastasia Skiada

Dates: 8 - 18 July 2022 | Hours: 20.30 - 23.00

Dionysia Vlachou presents everyday moments of her family in the ground floor of her traditional house. The pictures are shot within the framework of Photini Papachatzis's workshop ***"The Place as Home"***. Dionysia Vlachou connects the notion of home to her family. And she introduces her house as part of the exhibition's route, thus expanding her interpretation and her gaze:

"My home consists of the people around me, my family and others whom I have welcomed in my life; the house in which I spent my childhood, my adolescence and my adult life. They make me feel secure, peaceful and loved. It is a complex of smells, sounds, memories and thoughts. I carry them along, everywhere I go, under all circumstances, they give me strength. Home is strength."

This space, so familiar to her, is an in-between space. It's not the heart of the house, it is far from the private and personal spaces of the family, it has also been used as a professional space. By being used as an exhibition space, it unfolds -in a small but safe distance- representations of its interior. Moments that have been directed by Vlachou, but retain the spontaneity of everyday family life.

By opening the house, Vlachou offers the opportunity to the visitors to get a glimpse of its traditional architecture, its smell, and its uses. Andromachi Vrakatseli's sounds augment this sensorial experience. They transmit fragments of the Lefkadian soundscape, as they are heard in the city throughout the year: a storm, a thunder, the rain falling on the houses' metal coverings, the wind blowing through the masts.

These recordings were the basis of a workshop that focused on the relationship between sound and place. They refer to *"Sonic Meditations"*, invented by the experimental composer Pauline Oliveros in 1971. This technique sets the act of attentive listening and the perception of sound at its center. The participants (Maria Agisilaou, Pantelis Ampouchanis, Panagiota Anastasopoulou, Nikolaos Iatras, Ioanna Kontou, Aggelos Kotsiras, Flora - Chrysi Malla, Irini - Afendra Bosinaki, Ioanna Oikonomou, Aggelika Papadopoulou, Vasilis Sentzas, Anastasia Skiada) listened to Vrakatseli's sounds and recorded their sensations, reactions and thoughts, in drawn and written responses, as well as sound compositions.

Irini - Afendra Bosinaki creates compositions using electronic sounds, and Vasilis Sentzas, percussion. Ioanna Oikonomou mixes recorded sounds of her surroundings with the narration of her memories. Flora - Chrysi Malla in her audio miniature attempts to transmit *"her curiosity about the sound of the masts, by using BBC recordings, sound effects and synthesizers (vst)."* In her composition Panagiota Anastasopoulou *"reuses Vrakatseli's sounds and seeks the emotions caused by them. The tranquility is smashed with the introduction of a new sound, and reappears in the harmonic parts of this piece, with sudden and brief rhythmic changes."*

Next to the exhibition, there is an interactive installation, in which the visitors are invited to participate. They can lie down, focus on their breath and listen to Vrakatseli's sounds. They can draw and note down on which parts of their bodies they felt the sounds of the birds, the thunder, the wind, the masts, and any other thought, idea or impression has been generated by this experience.

4ος Σταθμός | Ακροάσεις

Τοποθεσία: πλατεία Φιλαρμονικής

Ηχητικό αρχείο: Κουτρομπάνου Μαριλένα

Ήχος: Παντελής Αμπουχάνης, Παναγιώτα Αναστασοπούλου, Νικόλαος Ιατράς, Αναστασία Καπρέτσου, Ιωάννα Κοντού, Ειρήνη - Αφένδρα Μποσινάκη, Φλώρα - Χρυσή Μαλλά, Αγγέλικα Παπαδοπούλου, Βασίλης Σέντζας, Αναστασία Σκιαδά, Άγγελος Κότσιρας, Ιωάννα Οικονόμου

Ημερομηνίες: 8 - 18 Ιουλίου 2022 | Ώρες: Όλη μέρα

Επόμενος σταθμός η μικρή πλατεία όπου βρίσκεται το κτίριο της Φιλαρμονικής. Η Φιλαρμονική Εταιρεία Λευκάδας ιδρύθηκε ως σωματείο το 1850 και είναι μια από τις παλαιότερες Φιλαρμονικές της Ελλάδας. Είναι ορόσημο της παλιάς πόλης και η παρουσία της συνδέεται με πολλά επετειακά γεγονότα, ιδιαίτερα σημαντικά για την κοινωνική ζωή της πόλης.

Εδώ παρουσιάζεται η προφορική μαρτυρία της Νικαρέτης Βαγενά, όπως την κατέγραψε η Μαριλένα Κουτρομπάνου, κατά τη συμμετοχή της στο εργαστήριο της Δάφνης Καλαφάτη **“Ο Τόπος σα Μνήμη”**. Η Νικαρέτη Βαγενά αφηγείται τις αναμνήσεις της από τη γειτονιά και τη Φιλαρμονική.

Η σχέση με την ιστορία και τις μνήμες της πόλης προσεγγίστηκε με διαφορετικό τρόπο στην 3η ενότητα του εργαστηρίου **“Ο Τόπος σαν Ήχος”** της Ανδρομάχης Βρακατσέλη. Η παραγωγή των ηχητικών συνθέσεων αυτή τη φορά σχετίζεται με τη φωνόμνηση, την εσωτερική ακρόαση ήχων χωρίς την παρουσία της ηχητικής πηγής. Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου οι συμμετέχουσες/ντες συζήτησαν ένα ιστορικό γεγονός που διαδραματίστηκε στην Κεντρική Πλατεία της Λευκάδας κατά τον Εμφύλιο, το κρέμασμα από το Πεντοφάναρο των κεφαλιών επτά ανταρτών του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας, το 1947. Οι συμμετέχουσες/ντες προσπαθώντας να φανταστούν τους ήχους του περιβάλλοντος μιας άλλης εποχής, και μέσω μιας διαδικασίας εσωτερικής ακρόασης των συναισθημάτων και των εικόνων που τους προκάλεσε αυτή η ιστορία, έφτιαξαν τις δικές τους συνθέσεις.

Σε αρκετές από αυτές, σημείο αναφοράς αποτελούν οι πένθιμες καμπάνες, όπως στις συνθέσεις των Νικόλαου Ιατρά, Παντελή Αμπουχάνη, Αναστασίας Καπρέτσου, Ειρήνης Μποσινάκη και Φλώρας - Χρυσής Μαλλά & Παναγιώτας Αναστασοπούλου.

Μπήκαν στη θέση εκείνης *“που περνάει από αυτό το σημείο χρόνια μετά κάνει τις δικές της σκέψεις και φαντάζεται τους δικούς της ήχους ανάλογα με το τι πιστεύει ότι ακούστηκε τότε.”* (Παναγιώτα Αναστασοπούλου)

Σε άλλες συνθέσεις όπως στις Ιωάννας Κοντού, της Αναστασίας Σκιαδά, της Αγγελίκας Παπαδοπούλου, ακούγονται και άλλοι ήχοι· λατέρνες, ανθρώπινες φωνές, βήματα, σκουπίσματα, που τα διαδέχονται σχοινιά, σημαίες και σειρήνες. Δείχνουν έτσι τις αντιφάσεις του δημόσιου χώρου που μπορεί να μετατραπεί από “τόπο συνεύρεσης, αναψυχής, κοινωνικοποίησης και ανάπτυξης ιδεών σε αρένα στραγγαλισμού της ειρήνης και της δημοκρατίας.” (Αναστασία Σκιαδά)

Ο Βασίλης Σέντζας εκκινώντας από το Πεντοφάναρο της Λευκάδας μεταφέρθηκε σε έναν άλλο τόπο - μάρτυρα κάποιου επίσης αποτρόπαιου γεγονότος της ίδιας περιόδου:

“Στις αρχές του Σεπτεμβρίου του ‘46 στο ύψωμα Τρέτιμος, που βρίσκεται νότια της Δεσκάτης Γρεβενών, μετά από μια σφοδρή μάχη με τις κυβερνητικές δυνάμεις, οι αντάρτες κατέλαβαν την κωμόπολη, αλλά και ολόκληρη την περιοχή. Ωστόσο στα τέλη του ίδιου μήνα, η Δεσκάτη, ανακαταλήφθηκε από την χωροφυλακή η οποία στην επιχείρηση ενισχύθηκε από στρατιωτικές δυνάμεις που στάλθηκαν από τα Γρεβενά και την Κοζάνη. Θέμα για το έργο που προσπαθεί να βρεθεί σε διάλογο με το Πεντοφάναρο και την πλατεία της Λευκάδας, αποτελούν εξιστορήσεις κατοίκων της περιοχής, οι οποίοι μικρά παιδιά στα θλιβερά εκείνα γεγονότα του εμφυλίου, ανακαλούν συχνά στην μνήμη τους έως και σήμερα, τους ήχους της μάχης, την είσοδο των ανταρτών με τα άλογα στην Δεσκάτη αλλά και την επίδειξη, κατά την διάρκεια του εμφυλίου, κομμένων κεφαλιών και πτωμάτων ανταρτών και πολιτών στον πλάτανο που βρισκόταν σε μια άκρη της πλατείας, δίπλα στο κτίριο που στέγαζε εκείνη την εποχή το Δημοτικό Σχολείο.”

4th Stop | Listenings

Location: the square in front of Lefkada's Philharmonic Orchestra building

Sound 1: Marilena Koutroumpanou

Sound 2: Pantelis Abouchanis, Panagiota Anastasopoulou, Nikolaos Iatras, Anastasia Kapretsou, Ioanna Kontou, Irini - Afendra Bosinaki, Flora - Chrysi Malla, Angelika Papadopoulou, Vasilis Sentzas, Anastasia Skiada

Dates: 8 - 18 July 2022 | Hours: All day

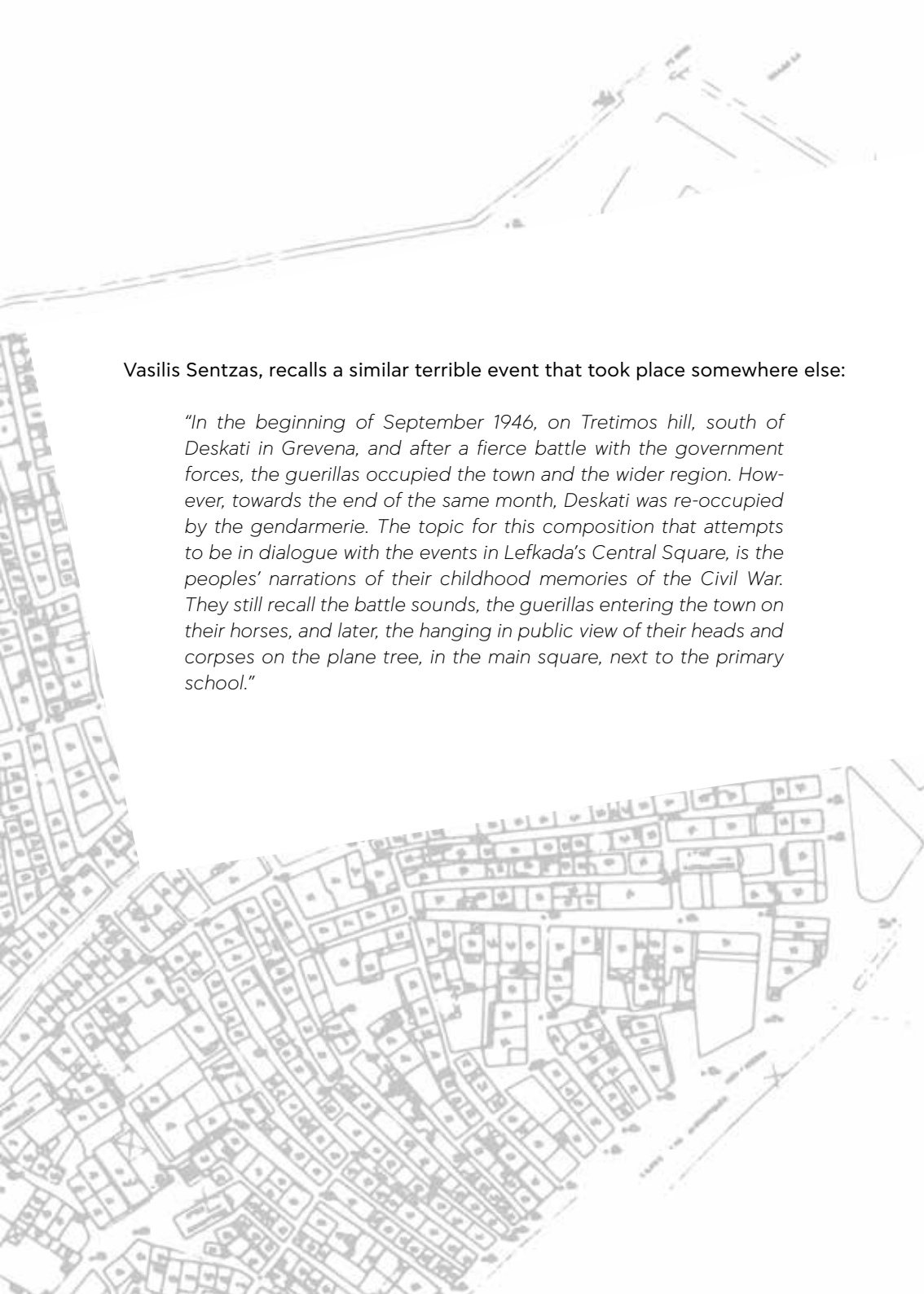
The next stop is the small square located in front of Lefkada's Philharmonic Orchestra building. The Orchestra was founded in 1850 and is one of the oldest in Greece. It is a cultural landmark of the old town, connected to many important events for the town's social life.

The sound pieces exhibited here are related to the town's history and memory. Marilena Koutroumpanou, participating in Daphni Kalafati's workshop **"The Place as Memory"** presents the oral testimony of Nikareti Vageni, who recalls her life in the neighborhood.

The complex relationship to the past was approached differently in Andromachi Vrakatseli's workshop **"The Place as Sound"**. The participants in this workshop experimented with phonomnesia, the esoteric listening and imagining of sounds, in absence of an audio source. They discussed a historical event: the hanging from the light pole in Lefkada's Central Square of seven guerilla fighters' heads (of the Democratic Army of Greece) during the Civil War. The participants by trying to imagine and recompose the sounds of another time, and through an esoteric process of listening to the feelings and thoughts generated by this event, attempted to transform them to sound.

In many of the compositions they made (Nikolaos Iatras, Pandelis Abouchanis, Anastasia Kapretsou, Irini - Afendra Bosinaki, Flora - Chrysi Malla & Panagiota Anastasopoulou), one can hear mourning bells. Panagiota Anastasopoulou describes herself in this process as someone who *"passes from this location many years after the event, and attempts to create the sounds she thinks that have been heard back then."*

In other compositions (Ioanna Kontou, Anastasia Skiada, Angelika Papadopoulou) one can hear more sounds; barrel organs, human voices, steps, succeeded by sounds of ropes, flags and sirens. They attempt to show the contradictions existing in public space that can be transformed from *"a place for encounters, entertainment, socializing and exchange of ideas in an arena where peace and democracy are strangled."* (Anastasia Skiada)

Vasilis Sentzas, recalls a similar terrible event that took place somewhere else:

"In the beginning of September 1946, on Tretimos hill, south of Deskati in Grevena, and after a fierce battle with the government forces, the guerillas occupied the town and the wider region. However, towards the end of the same month, Deskati was re-occupied by the gendarmerie. The topic for this composition that attempts to be in dialogue with the events in Lefkada's Central Square, is the peoples' narrations of their childhood memories of the Civil War. They still recall the battle sounds, the guerillas entering the town on their horses, and later, the hanging in public view of their heads and corpses on the plane tree, in the main square, next to the primary school."

5ος Σταθμός | Ατμόσφαιρες

Τοποθεσία: πλατεία Μαρκά

Χαρτογραφήσεις: Μαριλένα Κουτρομπάνου, Γεωργία Μανταλιά

Ήχος: Παναγιώτα Αναστασοπούλου, Ειρήνη - Αφένδρα Μποσινάκη, Βασίλης Σέντζας

Εικόνες: Παντελής Αμπουχάνης, Ιωάννα Κοντού, Άγγελος Κότσιρας, Οικονόμου Ιωάννα, Παπαδοπούλου Αγγελίκα

Φωτογραφίες: Πλάτων Αδερφόπουλος, Θοδωρής Καραμήντζος, Μαρίλια Μπουραντά,

Ανδρέας Ρομποτής, Βασίλης Παναγιώτου, Ειρήνη Πανταζή, Αλεξάνδρα Πάντου, Ελένη

Πάντου, Αναστάσιος Παπαδάτος, Εύη Παυλίδου, Γεράσιμος Πεردικάρης, Θανάσης

Πιλαφάς, Εύη Πολίτη, Ελεονώρα Πούλια, Νικολέτα Σιαπέρα, Ντομένικο Σούλα, Μαριλένα

Σπανουδάκη, Κωνσταντίνος Σταματέλος, Δέσποινα Σταματέλλου, Γιάννης Τσέπος, Νίκος

Φερεντίνος, Κωνσταντίνος Ψαθάς

Ημερομηνίες: 8 - 18 Ιουλίου 2022 | Ώρες: Όλη μέρα

Άλλοτε στην πλατεία του Μαρκά χτυπούσε η καρδιά της πόλης. Για πολλά χρόνια βρισκόταν εκεί η σκεπαστή αγορά τροφίμων, υπήρχε το ρολόι της πόλης και τριγύρω της τα δημοτικά σχολεία. Σήμερα στη θέση της αγοράς βρίσκεται μια μεγάλη πλατεία, η οποία έχει φιλοξενήσει πολλές σημαντικές εκδηλώσεις για την κοινωνική ζωή της πόλης. Γύρω από την πλατεία, η παρουσία των αρχείων και της ιστορίας είναι έντονη, καθώς βρίσκονται εκεί η Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας και η Χαραμόγλειος Βιβλιοθήκη.

Τα εργαστήρια της Δάφνης Καλαφάτη **“Memoriam”** και **“Ο Τόπος σα Μνήμη”** είχαν μια αναστοχαστική προσέγγιση, που αφορούσε στην ιστορία και τη μνήμη της πόλης της Λευκάδας. Οι συμμετέχουσες/ντες, με αφορμή τις παλιές γειτονιές της πόλης, και αφού ήρθαν σε επαφή με φωτογραφικά αρχεία, αποσπάσματα βιβλίων και εφημερίδων, και προσωπικές αναμνήσεις, δημιούργησαν τις δικές τους εικόνες και χαρτογραφήσεις. Μάζεψαν υλικό χρησιμοποιώντας εργαλεία και μεθοδολογίες όπως η φωτογραφία και οι προφορικές συνεντεύξεις, ώστε να ανασυνθέσουν τις μνήμες τους από συγκεκριμένες γειτονιές.

Το **“Memoriam”** πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή μαθητριών και μαθητών των Α και Β τάξεων του 1ου Ενιαίου Λυκείου Λευκάδας. Αφού παρακολούθησαν οπτικοακουστικά σεμινάρια, περιηγήθηκαν στην παλιά πόλη, φωτογραφίζοντας και γράφοντας τις σκέψεις τους για σημαντικά για εκείνες/ους σημεία και δραστηριότητες.

Στο πλαίσιο του εργαστηρίου **“Ο Τόπος σαν Μνήμη”** δυο συμμετέχουσες που δε ζουν στη Λευκάδα, έφτιαξαν χαρτογραφήσεις που αποτυπώνουν μια πλασματική πραγματικότητα βασισμένη σε αληθινά στοιχεία από άλλους τόπους.

Για τη δημιουργία των δικών της χαρτογραφήσεων η Γεωργία Μανταλιά επηρεάστηκε από τον Θεσσαλικό κάμπο όπου ζει.

“Κράτησα σημειώσεις από τα χωράφια, τη δομή που δημιουργούσαν ως σχήματα το ένα δίπλα στο άλλο, τον τρόπο που διαμορφώνουν και οριοθετούν τον αχανή τόπο. Μετά από κάποιες βόλτες άρχισα να σχεδιάζω τους δικούς μου νοητικούς χάρτες με σχήματα τα οποία παραπέμπουν σε χωράφια και αγροτικούς δρόμους, όπου το ένα συνυπάρχει με το άλλο και με αυτές τις σχέσεις δημιουργούνται διάφορες νέες διαδρομές οι οποίες πιθανότατα δεν είναι ακριβείς ή πραγματικές, οι οποίες όμως θα μπορούσαν να υπάρξουν.”

Στην περίπτωση της Μαριλένας Κουτρομπάνου, η χαρτογράφηση λειτούργησε ως μια διανοητική άσκηση / διέξοδος στην περίοδο της καραντίνας, καθώς αποτυπώνει τη ζωή μέσα και τις αναμνήσεις από τη ζωή έξω από το σπίτι, χρησιμοποιώντας διαφορετικά χρώματα που αντιστοιχούν στα συναισθήματά της:

*“Εγκλεισμός
Το συναίσθημα του κενού ποιός το εξηγεί;
Η κενή ανάμνηση πως το δικαιολογεί;
Μετάφραση συναισθημάτων οικειότητας σε πέντε τοίχους.
Άραγε αρκεί;
Τα χρώματα είναι ίδια μα ήρθε η ώρα για αλλαγή.”*

Παράλληλα παρουσιάζονται ήχοι και εικόνες που ανταποκρίνονται στο σύγχρονο ηχοτοπίο της αγοράς της Λευκάδας, και δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο του εργαστηρίου **“Ο Τόπος σαν Ήχος”**, της Ανδρομάχης Βρακατσέλη. Η ιδιαίτερη ηχητική ατμόσφαιρα της πόλης της Λευκάδας είναι ένα πολιτισμικά οικείο χαρακτηριστικό για τους κατοίκους και τους τακτικούς επισκέπτες του νησιού. Η πυκνή δομή της παλιάς πόλης, συμβάλλει στο έντονο και χαρακτηριστικό ηχητικό περιβάλλον της. Ο περίπατος στην αγορά και στα σοκάκια, συνοδεύεται από μια ποικιλία ήχων που αντιστοιχούν σε κοινωνικές καθημερινές δραστηριότητες, κινήσεις και ομιλίες. Οι συμμετέχουσες/ντες του εργαστηρίου άκουσαν την ηχητική ατμόσφαιρα της Λευκάδας όπως την κατέγραψε η Βρακατσέλη (τις ομιλίες των κατοίκων, τις αγοραπωλησίες, τους ήχους από τις πρόβες της Φιλαρμονικής, το συντριβάνι στη πλατεία Μαρκά) και έφτιαξαν δικές τους συνθέσεις με εικόνες (Παντελής Αμπουχάνης, Ιωάννα Κοντού, Άγγελος Κότσιρας, Οικονόμου Ιωάννα, Παπαδοπούλου Αγγέλικα) και ήχους (Παναγιώτα Αναστασοπούλου, Ειρήνη - Αφένδρα Μποσινάκη, Βασίλης Σέντζας) που φέρνουν στη Λευκάδα τις ατμόσφαιρες άλλων τόπων.

Η Παναγιώτα Αναστασοπούλου επιχειρεί στη σύνθεσή της να εκφράσει μια ρυθμικότητα που εντόπισε στην ηχογράφηση της Βρακατσέλη, χρησιμοποιώντας αποσπάσματα της ίδιας ηχογράφησης.

“Χρησιμοποίησα μόνο αποσπάσματα από το τοπίο και όχι άλλους ήχους (εκ των οποίων επεξεργάστηκα κάποιους). Ήθελα να παίξω με τους ρυθμούς αλλά ξεκίνησα και έκλεισα με τα όργανα γιατί (...) μου θύμισαν την εμπειρία μου από την Φιλαρμονική της Κορίνθου όπου ήμουν μέλος για λίγα χρόνια. Οι φωνές, τα βήματα, η μουσική μου θύμισε τη χαρά και την ανεμελιά που είχαμε, τα παιχνίδια στα διαλείμματα ανάμεσα στις πρόβες, τις εκδρομές για συναυλίες, τα μπάνια που κάναμε τα καλοκαίρια σαν παρέα.”

Ο Βασίλης Σέντζας από την άλλη, συνδύασε τον ήχο και τις αναφορές στην αρχιτεκτονική με ένα άλλο χαρακτηριστικό της Λευκάδας.

“Το νησί της Λευκάδας βρίσκεται σε μια από τις πιο σεισμικά δραστήριες περιοχές της χώρας μας. Το παραδοσιακό διπλό δομικό σύστημα των κατασκευών του νησιού, με την φέρουσα λιθοδομή στο ισόγειο και το ξύλινο χωρικό πλαίσιο των ανώτερων ορόφων με τις ελαφριές επικαλύψεις, δημιουργεί μια ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, ενώ παράλληλα αναδεικνύει τη μηχανική σκέψη και την προσπάθεια των ανθρώπων του νησιού να αντιμετωπίσουν τις επισκέψεις του Εγκέλαδου, οι οποίες είναι τόσο συχνές που, αν μη τι άλλο, δίνουν σίγουρα ένα ιδιαίτερο χρώμα στην ατμόσφαιρα του νησιού. Στο ηχητικό έργο ακούγεται, επεξεργασμένος, ο ήχος που παράγεται από την ταλάντωση των δομικών στοιχείων μια κατασκευής, που βρίσκεται πάνω σε μια πλατφόρμα μεγάλων διαστάσεων (σεισμική τράπεζα) η οποία μετακινείται οριζόντια και κατακόρυφα, προσομοιώνοντας μ’ αυτό τον τρόπο την σεισμική δράση πάνω σε ένα κτίριο. Μεγάλα ερευνητικά κέντρα και Πολυτεχνικές Σχολές διαθέτουν τέτοιου είδους τράπεζες - προσομοιωτές, προκειμένου να αναπτύξουν το ερευνητικό τους έργο και να αναλύσουν την συμπεριφορά των κτιρίων σε σεισμό.

Το ηχητικό έργο θα μπορούσε να εκληφθεί ως προσομοίωση μέτρους της ατμόσφαιρας του νησιού της Λευκάδας και της πορείας της μηχανικής σκέψης που ξεκινάει από την εμπειρία και καταλήγει στην επιστήμη.”

5th Stop | Atmospheres

Location: Marka Square

Sound 1: Marilena Koutroumpanou

Sound 2: Pantelis Abouchanis, Panagiota Anastasopoulou, Nikolaos Iatras, Anastasia Kapretsou, Ioanna Kontou, Irini - Afendra Bosinaki, Flora - Chrysi Malla, Angelika Papadopoulou, Vasilis Sentzas, Anastasia Skiada

Photos: Plato Aderfopoulos, Thodoris Karamintzos, Marilia Burada, Andreas Robotis, Vassilis Panagiotou, Irini Pantazi, Alexandra Pantou, Eleni Pantou, Anastasios Papadatos, Evi Pavlidou, Gerasimos Perdikaris, Thanasis Pilafas, Evi Politis, Eleonora Poulia, Nicoleta Siapera, Domenico Soula, Marilena Spanoudaki, Konstantinos Stamatelos, Despina Stamatellou, Yannis Tsepos, Nikos Ferentinos, Konstantinos Psathas

Dates: 8 - 18 July 2022 | Hours: All day

Marka square was a vital place for the town. The covered food market was located here a long time ago, there was the town clock and the primary schools. The market does not exist anymore, and in its place there is a big square that has hosted many events. Around the square, there is a significant amount of archives and history that can be accessed in the Public and Charamogleios Library.

Dafni Kalafati's workshops **"Memoriam"** and **"The Place as Memory"** reflected on history and memory. The participants, inspired by the old neighborhoods of the town, used photographic archives, excerpts from books and newspapers and personal memories, to create pictures and subjective mappings. They gathered material with the use of tools and methodologies such as photography and oral interviews, in order to reconstruct their memories from specific neighborhoods.

"Memoriam" took place with the participation of students from the 1st Lyceum of Lefkada, who after a series of audiovisual workshops, wandered around the old town and took photos of significant -to them- sites and activities.

Within the context of **"The Place as Memory"**, two participants who do not live in Lefkada, made mappings of fictional and imagined geographies, based on real elements existing in other locations.

Georgia Mantalia was inspired by the landscape of Thessaly, where she lives:

"I kept notes about the fields, their structures and shapes, the way they transform and define an enormous area. After some walks, I started making mind mappings, using shapes that resemble fields and rural roads. In those mappings one element co-exists with the other, shaping new roads that are not real, but that could have existed."

Mapping was for Marilena Koutroubanou an exercise or a way out of the curfew. Her mappings entitled *"Translation of familiar feelings in five walls"* were made during the lockdowns imposed as a protection measure against the spread of covid 19. She depicts life inside the house, and the memories of the life outside it, by using different colors that correspond to her emotions:

*"Confinement
Who can interpret that empty feeling?
How can blank memory find an excuse?
Translation of familiar feelings in five walls.
Is it enough?
The colors are the same, but it's time for a change."*

On Markas Square the visitors can see the visual (Pantelis Abouchanis, Ioanna Kontou, Aggelos Kotsiras, Ioanna Oikonomou, Angelika Papadopoulou) and sound (Panagiota Anastasopoulou, Irini - Afendra Bosinaki, Vasilis Sentzas) compositions that respond to the particular Lefkadian aural atmosphere, and were made within the framework of Andromachi Vrakatseli's workshop ***"The Place as Sound."*** The dense urban structure of the old town shapes its soundscape, along with everyday social activities, movements and verbal communications that produce characteristic sounds. The participants of the workshop listened to Lefkada's atmosphere (the inhabitants' voices and verbal exchanges, the Philharmonic Orchestra rehearsals, the fountain on Marka Square) recorded by Vrakatseli, and made compositions that bring to Lefkada the atmospheres of other places.

Panagiota Anastasopoulou focuses on the rhythm that she observed in Vrakatseli's sound, which she uses to make her piece:

"I only used excerpts from the landscape and not other sounds (some of which I processed). I wanted to play with rhythms, but my sound piece begins and ends with the musical instruments, because to me they have a strong connection with the soundscape. They reminded me of my experience as part of the Philharmonic Orchestra in Corinth. The voices, the steps, the music reminded me of our joy, our games during the breaks, our trips for the concerts."

Vasilis Sentzas focused even more on the relationship between the sound and the architecture, but seen from another perspective:

"Lefkada is a very seismogenic area. The traditional double-structured system of the island's old houses, having a load-bearing masonry on the ground floor and wooden spatial framings on the upper floors covered with light tin coatings, creates a special architectural identity, while at the same time highlights the engineering thinking and the peoples' attempts to confront the frequency of the seismic activity. My sound composition is made of sounds produced when the basic elements of a structure placed on a large platform (seismic bank) are vibrated, while it moves horizontally and vertically simulating the seismic action on a building. The sound piece can be considered as a simulation of a specific part of the Lefkadian atmosphere, and of the course of human thought and knowledge, from empirical to scientific."

6ος Σταθμός | Είσοδος / Έξοδος

Τοποθεσία: πλατεία Σικελιανού

Φωτογραφίες: Νατάσσα Ρεμούνδου

Φωτογραφία: Χρήστος Βήχας, Γιώργος Γκαβάγιας, Πάνος Καλτσάς, Βάσω Καραγκιοζούδη, Κατερίνα Νάκου, Λέων Φραγκούλης

Ήχος: Παντελής Αμπουχάνης, Παναγιώτα Αναστασοπούλου και Φλώρα Χρυσή Μαλλά,

Νικόλαος Ιατράς, Ειρήνη - Αφένδρα Μποσινάκη, Αγγέλικα Παπαδοπούλου, Αναστασία Σκιαδά

Εικόνες: Μαρία Αησιλάου, Ιωάννα Κοντού, Άγγελος Κότσιρας

Ημερομηνίες: 8 - 18 Ιουλίου 2022 | Ώρες: Όλη μέρα

Η γέφυρα της Λευκάδας είναι πλωτή και συνδέει οδικά το νησί με την Αιτωλο-ακαρνανία. Το καθιστά νησί και ξηρά με το άνοιγμα και το κλείσιμό της, είναι κάθε στιγμή ο ορισμός του γεωγραφικού ορίου της, και ο μεσολαβητής της μεταφοράς έμβιων και άβιων όντων στο νησί. Μέχρι το 1986 που κατασκευάστηκε η γέφυρα, τα οχήματα μεταφέρονταν από τη μία πλευρά στην άλλη με αλυσιδοκίνητες σχεδίες (πέραμα - ο "Γλάρος"). Ένας δρόμος οδηγεί από τη γέφυρα στον Πόντε, και από εκεί στην Παραλία της Λευκάδας.

Αρχειακές φωτογραφίες, επιλεγμένες από τη Νατάσσα Ρεμούνδου, παρουσιάζουν όψεις της περιοχής αυτής και χάρτες από διαφορετικές χρονικές περιόδους, και συνοδεύονται από τις παιδικές της αναμνήσεις από το νησί. Τα έργα που παρουσιάζονται στην πλατεία Σικελιανού (την πλατεία της Παραλίας) διατυπώνουν ζητήματα αναφορικά με το περιβάλλον, την ανθρώπινη παρουσία και την καθημερινή ζωή σε έναν τόπο. Δημιουργούν σκέψεις για τις ενδεχόμενες συναντήσεις, αντιστοιχίες ή διαφορές ανάμεσα σε διαφορετικά, αλλά όχι απαραίτητα μακρινά γεωγραφικά σημεία. Αρκετά από αυτά τα προσωπικά projects είχαν ήδη ξεκινήσει από πριν και συζητήθηκαν εκτενέστερα στο πλαίσιο του εργαστηρίου **"Ο Τόπος σαν Οπτική Αφήγηση"** της Μυρτώς Παπαδοπούλου. Αποτυπώνουν ατμόσφαιρες, πρόσωπα, αντικείμενα, δημιουργούν αφηγήσεις για άλλους - εκτός της Λευκάδας - τόπους, και έρχονται σε συνομιλία με τις εικόνες που εκτυλίσσονται σε πραγματικό χρόνο, στη Λευκάδα.

Ο Πάνος Καλτσάς ενδιαφέρεται για τη σχέση ανθρώπου και τοπίου στην περιοχή Διόνι στις εκβολές του Αχελώου.

"Στην περιοχή αυτή υπάρχουν κάποιες αυθαίρετες κατασκευές - σπίτια και τροχόσπιτα στα οποία διαμένουν συνήθως τα Σαββατοκύριακα κάτοικοι της Κατοχής, του Νεοχωρίου και του Αγρινίου. Επίσης στις κατασκευές αυτές διαμένουν και εργάτες των ιχθυοκαλλιεργειών που υπάρχουν στην περιοχή."

Οι φωτογραφίες του, εστιάζουν σε φυσικά στοιχεία και αποτυπώνουν στιγμιότυπα που μαρτυρούν την ανθρώπινη παρουσία στην περιοχή. Η σχέση αυτή ενδιαφέρει και το Χρήστο Βήχα, ο οποίος στο έργο του “Καλοδίκι” φωτογραφίζει την περιοχή και τα χωριά ανάμεσα από τη λίμνη-έλος Καλοδικίου και το έλος Παλαιοκάστρου, στο Νομό Θεσπρωτίας:

“...είναι μια περιοχή με ελκυστική φυσική ομορφιά και πληθώρα ερειπωμένων οικισμών. Αρχικά παρατήρησα τη βλάστηση και τη στάθμη των νερών του έλους που άλλαζαν ανάλογα με την εποχή του χρόνου. Φωτογραφίζοντας όμως, διαπίστωσα ότι ο τόπος είχε και πολύ σημαντικές ιστορικές αλλαγές μετά το τέλος του 2ου Παγκοσμίου Πολέμου. Αλλαγές, με σημάδια αποτυπωμένα πλέον μονάχα στο τοπίο και στην αύρα του φυσικού τοπίου.”

Η σημαντικότητα αυτού του τόπου - η βιοποικιλότητα του οποίου προστατεύονται με κρατικούς και Ευρωπαϊκούς νόμους - έγκειται τόσο στην ορνιθοπανίδα που φιλοξενεί λόγω της γεωγραφικής του θέσης όσο και σε άλλα χαρακτηριστικά του (έλος γλυκού νερού, πλούσια βλάστηση με νούφαρα, κλπ.). Μέσα σε αυτό το τοπίο ο Βήχας κατέγραψε πληροφορίες για την ιστορία, τον πληθυσμό, τη μορφολογία, τη βιοποικιλότητα και τις παραγωγικές δραστηριότητες της περιοχής. Στις φωτογραφίες που παρουσιάζονται εδώ, φαίνεται το ενδιαφέρον του για κάποιες από αυτές τις πτυχές, την ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα, την ευθραυστότητα του οικοσυστήματος και τον κίνδυνο που μπορεί να προκύψει με μια ενδεχόμενη καταστροφή του έλους.

Τα ζητήματα του οικοσυστήματος και της σημασίας της παρουσίας του νερού εμφανίζονται με διαφορετικό τρόπο και στο έργο της Κατερίνας Νάκου “Υδατόπυργοι.”

“Η εύρεση και η καταγραφή των υδατόπυργων του Δήμου Αρταίων ξεκίνησε ύστερα από μια εσωτερική παρόρμηση την περίοδο της καραντίνας. Ερχόμενος ο χειμώνας του 2021 μας βρήκε σε ένα αδιάκοπο λουπάρισμα σκέψεων και κινήσεων. Η απαγόρευση της κυκλοφορίας εκτός των ορίων των δήμων δυσκόλεψε την κατάσταση. Έπρεπε να ξανα-ανακαλύψω τον τόπο μου, να ξανασυζητώ με τις γωνιές της πόλης μου και μιμούμενη την αδιάκοπη κίνηση της γάτας που κυνηγάει την ουρά της έπρεπε να δώσω νόημα στην περιπλάνηση αυτή. Ξεκίνησα να εντοπίζω τους υδατόπυργους της περιοχής μου μέσω ηλεκτρονικών χαρτών κι έτσι ξεκίνησα το ταξίδι.”

Οι υδατόπυργοι λοιπόν, πέρα από τοπόσημα μιας καθημερινής ανθρώπινης παρουσίας, λειτούργησαν ως κόμβοι στο χάρτη της Νάκου, και ως κίνητρο για να φτιάξει και να ακολουθήσει, με παιγνιώδη τρόπο, μια νέα διαδρομή σε ένα ήδη γνωστό τοπίο.

Τη σχέση γνωστού και άγνωστου, οικείου και ανοίκειου διαπραγματεύεται με πολύ διαφορετικό τρόπο ο Γιώργος Γκαβάγιας. Ενδιαφέρεται για τις νοητικές διαδικασίες που διαμορφώνουν την ανθρώπινη εμπειρία και αντίληψη για πράγματα ορατά και αόρατα, συνειδητά και ασυνείδητα.

“Οι φωτογραφίες παρουσιάστηκαν στο εργαστήριο [της Οπτικής Αφήγησης] με αφορμή έναν αστικό μύθο ως αρχική ιδέα, που πρωτοάκουσα από την γιαγιά μου στην παιδική μου ηλικία. Αν και ο συγκεκριμένος αστικός μύθος με τρόμαζε και μου προκαλούσε φοβίες και εφιάλτες, η αχόρταγη παιδική μου περιέργεια ανέκρινε τη γιαγιά μου αναζητώντας απαντήσεις. Όσο θυμάμαι τον εαυτό μου αναζητώ απαντήσεις αν και οι “σωστές ερωτήσεις” έκαναν συνήθως την ουσιαστική διαφορά. Ανέκαθεν ένιωθα μια έλξη για το περίεργο, το κρυμμένο, τη σχέση φυσικού και μεταφυσικού, ίσως γιατί ανέκαθεν αναζητούσα απαντήσεις που θα μπορούσαν να καλύψουν τα υπαρξιακά μου αδιέξοδα. Τα τελευταία χρόνια, βασικό εργαλείο στην αναζήτηση μου αυτή είναι η φωτογραφία. Κάποιες από τις φωτογραφίες που παρουσιάστηκαν στο εργαστήριο δημιουργήθηκαν πριν καν γεννηθεί η ιδέα για τον προαναφερόμενο αστικό μύθο. Συγκεντρώθηκαν και παρουσιάστηκαν μαζί, μήπως και πετύχουν κάποιο διάλογο, με τον ίδιο τρόπο που επιδιώκω έναν διάλογο μεταξύ συνειδητού και ασυνείδητου. (...) Προσωπικά, δεν βλέπω ούτε όνειρα ούτε εφιάλτες στον ύπνο μου. Ευτυχώς ή δυστυχώς βλέπω αρκετά από αυτά στον ξύπνιο μου.”

Τα ερωτήματά του αποτελούν τη σύσταση της ονειρικής, υποβλητικής ατμόσφαιρας που περιβάλλει τους ανθρώπους, τα ζώα, και τα τοπία που φωτογραφίζει.

Η Βάσω Καραγκιοζούδη δημιουργεί μια άλλη ατμόσφαιρα στο έργο της, το οποίο:

“αναφέρεται στην καθημερινότητα ενός παιδιού, που βαδίζει απο την παιδική ηλικία στην ενήλικη ζωή. Ο Μιχάλης ζει σε ένα χωριό της Ηπείρου 50 χλμ έξω από την Πρέβεζα. Η διαρκής αναζήτηση ταυτότητας και η ανάγκη του να ανήκει κάπου θέτουν καινούργιες βάσεις στις σχέσεις του με την μητέρα αλλά και με το περιβάλλον της επαρχίας. Οι επιρροές του απο τους αγαπημένους του ράπερς τον καθιστούν περιθωριακό για τα στενά πλαίσια του χωριού.”

Οι φωτογραφίες της Καραγκιοζούδη τραβήχτηκαν κατά την διάρκεια της δεύτερης καραντίνας. Οι φωτογραφίες χαρακτηρίζονται από ένα αίσθημα εγκλεισμού, το οποίο όμως φαίνεται να μη συνδέεται αποκλειστικά με αυτή τη συνθήκη. Κατά την Καραγκιοζούδη, το αίσθημα του εγκλεισμού στην περίπτωση του Μιχάλη προκύπτει από τη στενά οριοθετημένη ζωή του στο χωριό, και οι διαφορετικές επιλογές του τον απομονώνουν.

Ενδεχομένως παρόμοιοι λόγοι συντρέχουν στο αίσθημα της μοναξιάς που επιχειρεί να αποτυπώσει στις φωτογραφίες του ο Λέων Φραγκούλης.

“Είναι συνηθισμένη συνθήκη η a priori μοναξιά της επαρχίας, που συχνά βιώνεται με όρους μιας αμφιλεγόμενης και εύθραυστης αξιοπρέπειας.”

Οι πρωταγωνιστές των φωτογραφιών του φαίνονται να ποζάρουν προς μια άλλη κατεύθυνση από αυτήν του φακού, αφήνοντας ανοιχτά ερωτήματα ως προς τον ρόλο που επιτελούν και με ποιον αποδέκτη.

Κοντά στις οπτικές αφηγήσεις παρουσιάζονται οι οπτικές (Μαρία Αghσιλάου, Ιωάννα Κοντού, Άγγελος Κότσιρας) και ηχητικές (Παντελής Αμπουχάνης, Παναγιώτα Αναστασοπούλου και Φλώρα Χρυσή Μαλλά, Νικόλαος Ιατράς, Ειρήνη - Αφένδρα Μποσινάκη, Αγγέλικα Παπαδοπούλου, Αναστασία Σκιαδά) συνθέσεις των συμμετεχουσών/όντων στο εργαστήριο **“Ο Τόπος σαν Ήχος”** της Ανδρομάχης Βρακατσέλη, που εμπνέονται από τις αντιθέσεις του θαλασσινού ηχοτοπίου της Λευκάδας. Ακούγοντας από τη μια τα έντονα κύματα μιας φουρτούνας στο Ιόνιο πέλαγος και από την άλλη την ηρεμία που προκαλεί ένας καλοκαιρινός περίπατος στην αμμουδιά, έφτιαξαν τις δικές τους μουσικές και ηχητικές συνθέσεις, απαντώντας στις ρυθμικές, τονικές ή άλλες αντιθέσεις.

Όπως εξηγεί για παράδειγμα η Παναγιώτα Αναστασοπούλου, η οποία συνεργάστηκε με τη Φλώρα - Χρυσή Μαλλά, εμπνεύστηκαν τη σύνθεσή τους:

“από τις αντιθέσεις του ηχητικού αποσπάσματος, αλλά η αντίθεση ήρθε και μέσα από τα διαφορετικά στοιχεία που έβαλε η καθεμία. Δουλέψαμε στο Reaper, Supercollider και Sonic Pi με προηχογραφημένους ή συνθετικούς ήχους. Το κομμάτι έχει δύο στοιχεία που εναλλάσσονται, ένα πιο ήρεμο και ένα πιο ταραχώδες. Κάθε στοιχείο επανέρχεται αλλά δεν είναι πανομοιότυπο με την προηγούμενη φορά που ακούστηκε, σα να συνεχίζει από εκεί που έμεινε πριν έρθει το άλλο. Μέσα από τη διαδοχή αυτών των δύο στοιχείων προσπαθήσαμε να δημιουργήσουμε μια αίσθηση της σύγκρουσης.”

Η Αγγέλικα Παπαδοπούλου από την άλλη, διαχειρίστηκε με διαφορετικό τρόπο το φαινόμενο της ρυθμικής αντίθεσης, ηχογραφώντας δύο συσκευές παρασκευής καφέ:

“Η πρώτη είναι μία καφετιέρα για espresso και η δεύτερη ένας βραστήρας. Παρατήρησα πως υπάρχει αντίθεση στον ήχο που παράγεται κατά την διάρκεια της παρασκευής του καφέ και πειραματίστηκα με αυτές τις διαφορετικές ρυθμικότητες.”

6th Stop | Entrance / Exit

Location: Sikelianos Square

Photography: Natassa Remoundou

Photography: Christos Vichas, Giorgos Gavagias, Panos Kaltsas, Vaso Karagkiozoudi, Katerina Nakou, Leon Fragkoulis

Sound: Pantelis Abouchanis, Panagiota Anastasopoulou & Flora - Chrysi Malla, Nikolaos Iatras, Irini - Afendra Bosinaki, Angelika Papadopoulou, Anastasia Skiada, Vasilis Sentzas

Images: Maria Agisilaou, Ioanna Kontou, Aggelos Kotsiras

Dates: 8 - 18 July 2022 | Hours: All day

Lefkada's swinging bridge connects the island to the mainland and is a very special site, as it transforms its geography, and allows the passage of beings and products in and out of the island. Until 1986 when the bridge was constructed, the vehicles were transferred from one side of the canal to the other with chain-driven rafts.

A road leads from the bridge to a smaller cement bridge. Sikelianos Square is located a bit further.. Old pictures of the general area, and old maps of the island, are selected by Natassa Remoundou, and are accompanied by a poem which records her childhood memories of the island.

Next to them, the pictures created by Christos Vichas, Giorgos Gavagias, Panos Kaltsas, Vaso Karagkiozoudi, Katerina Nakou, and Leon Fragkoulis, raise issues concerning the environment, human presence and social activity in places outside of Lefkada. They generate thoughts about potential encounters, correspondences or divergences among different, yet not necessarily so far away geographic locations. While some of these projects were already in progress, they were further discussed within the framework of Myrto Papadopoulou's workshop **"The Place as Visual Narrative."** They tell stories about other places, while being in dialogue with the small incidents unfolding in real time around them on Sikelianos square.

Panos Kaltsas is interested in the relationship of the human to the landscape in the Dioni region, where Acheloos Estuaries are located.

"There are some unauthorized constructions, houses and caravans that belong to the residents of the nearby towns and villages (Katothi, Neochori, Agrinio). In some of them reside workers of the fish farming premises that exist in the area."

His pictures focus on the natural elements existing in the area and depict moments of the human presence in the estuaries.

This relationship is also central in Christos Vicha's pictures, who -in his work "Kalodiki"- photographs the region and the villages between Kalodiki and Palaiokastros lakes:

"... it is a region of particular natural beauty and many abandoned and wrecked settlements. I initially observed the transformations in the vegetation and the water levels throughout the year. While photographing, I realized the very significant historical changes after the end of WWII. Changes that leave marks and traces in the landscape."

The significance of this place - its biodiversity is protected by the European and Greek Law - is due to its wild birdlife and its particular natural characteristics. Vichas recorded information on the history, the population, the morphology, the biodiversity, the productive activities in the region, with his photographic lenses. The pictures exhibited here reveal his interest in one of these aspects, the human presence and activity, but also the vulnerability of the ecosystem and the dangers embedded in the possibility of the lake's pollution or drainage.

The presence of water and its importance in the ecosystem appears in a much different way in Katerina Nakou's work "Water Towers."

"I began tracing and recording the water towers within the Municipality of Arta during the quarantine. The winter of 2021 I found myself in an endless loop of the same thoughts and movements. The curfew and the prohibitions of mobility worsened the situation. I had to re-discover familiar places, to re-introduce myself to all the known corners and as if imitating the cat chasing after her tail, to find new meanings in my wanderings. I started looking for water towers through the GPS and the journey began."

The water towers, beyond landmarks of human presence, offer Nakou the motivation to form and follow, in a playful way, a new trajectory in a familiar landscape.

In a much different way, the relationship between known and unknown, familiar and uncanny is present in George Gavagias' work. He is interested in the intellectual processes that shape the human experience and perception of visible and invisible things, of the conscious and the unconscious.

"These photos were inspired by an urban legend I had heard from my grandmother when I was a child. Although the specific myth caused me fear and nightmares, the unsatisfied curiosity of my

youth interrogated my grandmother, seeking for answers. As long as I remember myself I seek for the answers, although the most important thing was to ask the "right questions." I always felt attracted by what is weird, hidden, natural and metaphysical, maybe because I always sought for answers to my existential ways out. During the last couple of years, my basic tool in this search is photography. Some of the pictures presented here were made before I decided to focus on this urban legend and some others were made having it in mind. I put them together to see what kind of dialogue they create, while I try to create a dialogue between the conscious and the unconscious. I personally don't have dreams or nightmares during my sleep. Luckily or unluckily, I see many of them while I am awake."

The oneiric, evocative atmosphere of Gavagias' pictures consists of his questions, and surrounds the humans, the animals and the landscapes that appear in them.

Vaso Karagiozoudi creates another atmosphere in her work *"Coming of age"* that:

"refers to the everyday life of a child that takes steps from his childhood to adult life. Michalis lives in a village in Ipiros, about 50 km far from Preveza. His constant search for identity and his need to belong somewhere, redefine his relationship with his mother and his neighborhood. His different cultural preferences, such as his rap influences, sometimes put him in a marginal position within the village's narrow social frame."

Karagiozoudi's pictures were shot during the second quarantine. The sense of confinement is present, but it seems to exceed the specific situation of the lockdown. According to Karagiozoudi, the sense of confinement in the case of Michalis is caused by the narrow boundaries of life in his village, and he is isolated due to his different choices. There are possible connections and similar reasons for the sense of loneliness that Leon Frangkoulis seeks to depict in his work.

"The ambiguous dignity of loneliness" focuses on the "a priori loneliness of the countryside, a common feeling often experienced as a condition of ambiguous and vulnerable dignity."

The protagonists of his pictures seem to pose for someone else, facing another direction, thus raising questions on the roles they perform and for whom.

Next to these pictures, the visual (Maria Agisilaou, Ioanna Kontou, Aggelos Kotsiras) and sound (Pantelis Abouchanis, Panagiota Anastasopoulou & Flora -

Chrysi Malla, Nikolaos Iatras, Irini - Afendra Bosinaki, Angelika Papadopoulou, Anastasia Skiada, Vasilis Sentzas) compositions made within the framework of Andromachi Vrakatseli's workshop **"The Place as Sound"**, are inspired by the contrasting audio rhythms of the Lefkadian seascape. The participants composed these pieces while listening to the sounds of the strong waves of the Ionian sea and to the peaceful sounds of steps on the sand during a summer stroll.

Panagiota Anastasopoulou collaborated with Chrysi - Flora Malla and were inspired by:

"the contrasts in Vrakatseli's recordings. The contrast however occurred as well during the making process, due to the different elements that each one of us brought to the table. We worked on Reaper, Supercollider and Sonic Pi with pre-recorded or synthetic sounds. Our piece has two interchanging elements, one is calm the other is turbulent. Every element re-appears in the sound slightly differentiated each time. Through the succession of the two sounds, we attempted to create the impression of conflict."

Angelika Papadopoulou treated the phenomenon of rhythmic contrast in an unexpected way, by recording two coffee machines:

"an espresso machine and a kettle. I observed that they produce opposing sounds while preparing the coffee and I wanted to experiment with their different tempos."

Διεθνές Συμπόσιο
**International
Symposium**

JULY 10
Lefkada 2022

Walking Practices:
art, social action
and oral history

ME
MOR
I A M

*Walking
Festival*

www.memoriamlefkada.org

